

Galut (Diaspora) / גלות

דוכראס (ליאורה בלפורד ועידו גוברין) / גלות

מיצב סאונד / תסכית רדיו; שמונה ערוצי סאונד וטקסט

תערוכת יחיד; גלריה ברבור, ירושלים
3 במרץ - 31 במרץ 2011

טקסטים מאת משה גורין (גורעוויטש, גוברין):

"ללא כותרת", "מפנקסו הישן של אסיר", "גברת ויסלבסקה"

"ירושלים" הופיע ב: "מיט זיבן אויגן", 'המנורה' תל-אביב (1973)

"ירושלים של מעלה" הופיע ב: "די גרינע בריק", 'י.ל.פרץ' תל-אביב (1966)

"אונטערועגס" הופיע ב: "מיט זיבן אויגן", 'המנורה' תל-אביב (1973)

תרגום: דניאל בירנבאום ועידו גוברין

פסנתר - שירה לגמן / צ'לו - דן ויינשטיין / עוזר הקלטה - עמית קבסה

סקסט קטלוג - יונתן אמיר

הדמויות:

המספר - זוהר איתן / צבי ג. - עידו גוברין / מ. גורעוויטש - דניאל בירנבאום

על העטיפה, ציור של האמן קופל גורבין (1923-1990)

עיצוב: הראל שרייבר

'גלות' מוקדש למשה גורין (גורעוויטש, גוברין) 1921-1990 ומשפחתו

Duprass (Liora Belford and Ido Govrin) / Galut (Diaspora)

Sound installation / Radio Drama; Eight sound channels and text

Solo Exhibition; Barbur Gallery, Jerusalem
3 - 31 March, 2011

Texts by Moshe Gurin (Gurevich, Govrin):

'Untitled', 'From a prisoner's old notepad', 'Mrs. Vislevska'

'Yerushalaim' [Previously published, 'With Seven Eyes', 'Hamenora' Tel-Aviv (1973)]

'Yerushalaim shel maala' [Previously published, 'Di Grine Brik', 'I.L. Peretz' Tel-Aviv (1966)]

'Unterwegs' [Previously published, 'With Seven Eyes', 'Hamenora' Tel-Aviv (1973)]

Yiddish translation by Daniel Birnbaum and Ido Govrin

Piano - Shira Legmann / Cello - Dan Weinstein / Recording Assistant - Amit Cabesa

Catalogue Text - Yonatan Amir

The Characters:

The Narrator - Zohar Eitan / Tzvi G. - Ido Govrin / M. Gurevich - Daniel Birnbaum

On the cover, a painting by the artist Kopel Gurvin (1923-1990)

Design by Harel Schreiber (muledriver@gmail.com)

'Galut (Diaspora)' is dedicated to Moshe Gurin (Gurevich, Govrin) 1921-1990 and his family

מנהל קהילתי
לב העיר
ירושלים

עיריית ירושלים
אגף התרבות

משרד המדע
התרבות והספורט
מינהל התרבות

הקרן לירושלים
THE JERUSALEM FOUNDATION
مؤسسة متروك القدس

מאמר זה נכתב בשעת האזנה לתסכית שהוקלט עבור תערוכה שטרם הוקמה ונצרב ע"ג תקליטור. המשמעות היא שמאחר ומדובר על מיצב סאונד - קרי, עבודה שמתייחסת באמצעות קול גם למרחב התצוגה ההלת-ממדי ולא רק לסאונד, המחיקה או הטקסט המקולטים - המאמר מבוסס על חוויה חלקית בלבד. טקסטים קטלוגיים רבים נכתבים מבלי שהכותב יכול היה להתרשם מן היצירה במלואה - הם מלווים כמעט כל תערוכה שכוללת מיצבים, מיצגים ועבודות משועשות שימאיון, במרחב הציבורי, בזמן ובמגע עם הקהל. המרחק בין היצירה לטקסט - מרחק שמאפיין כל פרשנות באשר היא - מתעצם איפה לנוכח העובדה שהטקסט כלל אינו מבוסס על חוויה מלאה אלא על דגימות, תוכניות ומודלים של היצירה העתידית, ולפעמים גם על שיחות עם יוצריה. כפועל יוצא מכך, יותר מאשר פרשנות של העבודה, מהווים רבים מן המאמרים שמניבה צורת עבודה כזו ההרור לקראתה. מדוע, אם כן, אף שמדובר בצורת עבודה שכיהא אני טורח לציין במיוחד שהמאמר נכתב מבעוד מועד? מפני שבמקרה של מיצב הסאונד "גלות" - עבודתם של דיפראס (ליאריה) בלפורד ועידו גוברין) המוצגת בבלריה ברבור - אני מרגיש שהמרחק המדובר אינו רק פועל יוצא של אילוצי עבודה אלא גם סימולאנט הנוגע בשרוש היצירה. "גלות" מציבה את הצופה/מאזין כגולה בפני עצמו, והיא עושה זאת באמצעות טכניקות משולבות של הזרה. הזרות אלו אינן עתידות להגיע לכדי סיכום או פיתרון, וכך בדומה לפרשן הכותב מבלי לחוות את היצירה במלואה, גם מבקרים שכינסו לגלריה עם פתיחת התערוכה יוותרו, במידה רבה, בלתי מסופקים וחסרי יכולת מלאה לפיענוח, כגולים במקום מושבם.

נקודת המוצא של "גלות" היא טקסט יש המבוסס על כמה שירים קצרים שנערכו מחדש לידי מחזה. המילים המשגורות מן הרמקולים ומתפזרות בחצי החדר הקולטו ע"י שחקנים שהתבקשו לקרוא מתוך שישה שירים וטקסטים קצרים שנוכתבו ע"י משה גורין - כותב יליד וילנה 1921, שנקרא בצעירותו בשם גורעוויתש (גורביץ'), ולאחר עלייתו לישראל שניה את שמו לגוברין. את השם גורין אימץ כשם עט האוצר בתווך מעט משרי השמות ואף אחד מהם בעת ובעונה אחת. הטקסטים ("ללא כותרת", "ממנקסו הישן של אסיר", "גברת יטלשבסקה", "ירושלים", "ירושלים" ו"אופטרורועגס"), נכתבו בידיש ותורגמו לעברית ע"י דניאל בירנבאום ועידו גוברין.

שלוש דמויות מופיעות בשירים, וכולן מייצגות את נפש המפולגת של אדם אחד. "המכתיב לספירה, אל שם לא כתובת / המחזירים לאדם שאכן הוא חי, הוא יש" אמר אחד הדוברים - צבי ג' שמו. צבי הופך מאדם לספירה. 56698 הוא שמו החדש, הזר והמנוכר. שם שנכתב משמאל לימין ולא מימין לשמאל כפי שהתרגל. צבי נתון כרעג במקום ללא מקום - חסר חלון ודלת, מרחב בו גם לאחר שאכל אינו מרגיש שמזון בא אל קרבו, ובלילה הנוצי השורר בו "איני הפנים נגלים בראי". העקבות היחידים לעולם בעל משמעות הם "צל מסורג על רצפה חסרה", וגם עקבות אלו אינם אלה הד או השתקפות של היעדרם של הדברים (צל על רצפה חסרה), ולא הדברים עצמם. המקום בו מתרחש הסיפור הוא מרחב תלוש. תלישותו באה לידי ביטוי באופן גופני ממש, והתלישות הגופנית מייצגת באופן יסודי ביותר את תלישותו הקיומית. בלפורד וגוברין לוקחים את התלישות הזו ומעבים אותה. באמצעות הפיכתה מטקסט כתוב לסאונד השניים מעניקים למילים והכתובות נפח ומשמעות אדריכלית.

אף שמיצב הסאונד "גלות" מבוסס על טקסטים, תהיה זו טעות לראות בו רק עיבוד שמע למחזה (תסכית). הטקסטים הנקראים הופכים בעבודה זו לחומר גלם. הבתים נגזרים, המשפטים חודרים זה לזה ומפוצלים זה מזה, בוקעים מערובי שמע שונים המשודרים באמצעות רמקולים שונים הניתבים בפיונות שונות של החדר. אל מסך המילים חודרים גם רעשי רקע שונים - דגימות סאונד ומחיקה המדמים, לכאורה, את אוירת התרחשות, ובאותה עת מצביעים גם על המלאכותיות של עלה. בלפורד וגוברין לשים את הדברים, חותכים ומדביקים, מפרקים ומשגרים מחדש לעולם בסדר שונה. לכך נוספת גם חוויתו של המאזין, שכינסו ויציאיתו מן התערוכה אינן נעשות בהכרח ברגעי תחילת ההקלטה וסיומה. התסכית, אם כן, הופך בעבודה זו למחיקה שמתנגדת למהלך ליניארי מוכר - הסאונד שלה אינו נע בראף חבר וזמני מוביל באופן ישיר מנקודה ב. השבילים המתפצלים מן הקלטות המשמעות בחלל הגלריה מייצרים מרחב רב מישורי ועל זמני - מרחב רשתי, רוחבי, נטול נקודת מוצא ועד סיום. זהו מרחב גלוי במובן העמוק והישרי ביותר של המושג - מרחב תלוש היה בין מרחבים אחרים, נוגע לא נוגע בהם ולעולם נותר לא שייך.

"גלות" היא מארג של הרחקות - הרחקות הנובעות מן הטקסט הנקרא ומתרגומו מידיש לעברית, הרחקות הנובעות מן הזמן ההיסטורי שחלף מאז נכתב, הרחקות הנובעות מטעם קריאת התסכית ע"י שחקנים, מן ההקלטה והעיבוד של הסאונד, משילוב המחיקה הדגימות הסאונד השונות במשפטים הנקראים, מפיצול השידור לשמונה ערוצים והשמעתם באופן מסונכרן בחלל הגלריה, מן החוויה הרב-קולית שיימצרים ערוצי הסאונד הרבים שבוקעים מנקודות שונות בחלל התצוגה, מן הוד שיהם מייצרים, מן המרחק בין הנעשה בתוך הגלריה לזה שמתרחש מעבר לדלת הזכוכית שלוה. כל אחת מן הרחקות הללו אינה ייחודית כשלעצמה, אולם השילוב ביניהן מייצר מערכת מסועפת ונטולת נקודת מגזו, מארג חזרתי ובלתי נדלה של הקשרים, הסתעפויות ופיתוחים, שנדמה שלעולם לא יגיע לנמל מבטחים. זהו, במילים אחרות, הבסיס הגלויטי של "גלות".

יונתן אמיר

מערכה 1

צבי ג.

כאשר הרעב אכל אותי מבפנים

והצניח את ערפי כמקל

וחלומותי נשארו ללא צבע

פשטתי בשדותיך, גברתי,

פשטתי בשדותיך, סליחה.

ושדות ירשת מאבי אביך

אביר מסדר שותי השכר

יודע גם יודע.

ללחיי ערוגותיך היו צבעים

כמו לגוגניות של נסיות הסביבה.

המספר

הלילה מתאים לכל ובפרט כשהמדובר לדברים שאין

לעשותם בשום פנים ואופן בשעות היום ומה עוד שבלילה

זה החלו השמים להתנסות בעננים סמיכים ונמוכים ושלג רב נפל, שלג רך מן הרך וכיסה את גוות הכפר ושבילים

שנראו בשעות הצהריום מהודקים וכבושים מנעלי ההולכים

נעלמו מן העין, כאילו לא היה מעולם. צבי ג. התכרבל

במעילו הקצר לגלג את שק היוסה לחש משפט קצר לאימו

שחוץ ממנה ספק אם מישוה קלט משהו מתוך דבריו

ויצא אל השלג. נעלי העץ המגושמות שלו השאירו עקבות

בולטות בשלג וככל שהמשיך ללכת כך הלכו וגבהו נעליו

ושכבת שלג אחת נדבקה לרעותה עד שנדמה היה לו שהוא הופך לענוק.

צבי ג.

עברתי על אחד האיסורים

ונעשיתי שקוע בגנך.

המספר

לאן הלך? - אמא שלו יודעת. גם הוא ידע. הוא שם פעמיו

לעבר היער ולאחר שיחזה אותו יגיע לפאתי שדות הכבול. בין

ערמות הכבול וקבוצת עצי האלון נמצא בור תפוחי האדמה,

כעין מחסן נעלם מעין רואה.

צבי ג.

ערוגות מצפות טעמים

ריחות מחולקים חלוקה גיאומטרית

של שום וצונן גזר וכרוב

לא לקישוט דגל שמחת התורה

בוערים הצבעים בידי.

הרעב שלי סיים מזמן

את הקפתו השביעית סיבי

האפקים הצנומים של גופי.

לחיים אדומות יש לך גברתי

ובהן משובצים פתלי הבר

סנאי ממלא את חוקק אגוזים

ואני את קליפות תשובותיך מקבל.

הרי את מחמתן לשולחני

הנושא עליו גשמיות מפוטמת

וננעץ מזלג בניחוח ההבל

והשולחן, כך נדמה לי, נראה כאילו

סביבו נעים עולמות רחוקים.

אני מחזיר לך חוב ישן

השארי ייתי לאור הסלק המקולף

על יד כל החלב והדבש

וצלי הלילה נאכל מתובל

בתבליני זכרונות.

עד בתים מתגלפים אי--שם

מתוך קן סבך הזמן

להקת בתים אפלים ואורם היחיד

הוא הכפור הדלוק מסביב.

כפור דלוק ואתה הנכבה.

גבוב בתים. ערמה שלוחה לגובה לא מוגדר.

קומה שוחה בתוך מרתף

ופרוזדור אילם נוגע ביער השמשות.

על אחת מהן הכרתי את פני

והם קפואים, קפואים חזק

וגם כשעלה השחר לא הפשירו.

מ. גורעוויתש

ירושלים של מעלה

א אין וועלכן אור-יאָרהונדערט

באיזה מאה קדומה

האָבן מינינע פיס באַטראַטן דיניע קילע שוועלן, ווילנע?

פסעו רגליך בחוצותיך, וילנה?

אין מינינע באַוואַקסענע חלומות

בחלומותי הענפים

פיניקלט דעם רביסם גרינע אָויערע

נוצית הדומגה הירוקה של הרבי

ווי אַן אויסגעזעצטע מאָזאַיק.

כפסיפס מורכב.

אין וועלכן בוך פון כבא-מעשיות

באיזה ספר בדיות

האָב איך באַגענגט דיין נאָמען?

פגשתי את שמך?

ווען איך וופ דעם חמטין

בגומעי את החמטין

ווי אַ פאַרשריבענע רפואה

כמרשם רפואי

לעצש דו מיין דורשט.

את מכבה את צמאוני,

קילס דו מיין ברענונג.

מקרתת את חומי.

אין טעג ווען טוליפאָנען

בימים שצבעונים

זיינען שטעכיק

דוקרניים הם

און מוראַשקעס בייסן דורך

ונמלים נושכות

די פידלען אין מיין אויער -

את הכינורות שבאוזני -

ביסטו דער אָפּפּאָלנג,

את ההד,

סיגַעלאַסענע וויג-ליד

שירת הערש הנינוחה

פון מיין מאַמען.

של אימי.

ב. אָונט-טונקל, טרעפ באַזילבערט

ערב-כהה, מדרגות כסופות

שטאַפלען צו די ספּערן.

מרקיעות שחקים.

סיבאַליכטן זיי דיין מאַמעס אויגן,

מאירות אותן עיני אימך,

אירע תמציתדיקסטע טרערך.

דמעותיה המתומצותות ביותר.

בוליער ווינט בלייבט ווי געפאַנגען

רוח כחולה נשארת כלכודה

אינעם נעסט פון ברעטער,

בקו קורות עץ,

קלעפסט אַרײַן אין העפּט די קלאַנגען

מדביק לתוך מחברת צלילי

פון פּאָלנדיקע בלעטער.

עלים נושרים.

כ'בין דערגאַנגנען, צוגעקומען

הגעתי, באתי

ווו זון צעציגנדט די שויבן,

היכן שהשמש שורפת את זכוכית החלון,

אין וויין-גאַרטן פון דײַנע לידער

בכרם יין של שיריך

פינקלען אַלע טרויבן,

נוצצים כל הענבים.

מערכה 2

המספר

הם כפופים ושפופים

בצעדי הבל הם עוברים את הגשר -

עכבישי קיץ ארגו אותו לעת מצוא

ובעברם את הגשר

היישר ונפלים הם על מיטות כחולות

שסביבם מבעבעת דיו

ומאומה לא נרשם ולא נכתב.

הם לא מסוגלים להיזכר

מי כיוון אותם לכאן

מי הכין להם מצעי תבן

צבועים בדיו דקה, דקה.

אין שיה, כל אחד תפוס במחשבתו

ורק האש הזעירה

היושבת במקרותוהים

מזכירה נצנוץ

כוכבים קרים ורוחוקים.

צבי ג.

א הפכתי לספרה, לא שם לא כתובת

המזכירים לאדם שאכן הוא חי, הוא יש.

הגעתי עדי האפס המוחלט כתערובת

של קרח דק עטוף לשונות אש.

אלחש לך את שמי - שאהו כקמע.

נמאס לי כבר להתכחש לך ולעצמי

והרחוב האפלולי רק הוא יודע

שאין פנים נגלים לבילה בראי.

נפצו מראות. עמקתי מבלבול, מפחד

עד לאפס המוחלט אני קופא

צרך אותי עם האין-צליל, ביחד

כמה נהיה? וקול אינו עונה,

אינו קורא.

ב 56698 - זה אני כנראה, מן הסתם.

איני מכיר את עצמי במחברות החשבון

של תלמידי הכיתות

כולם כותבים את שמי הפוך

מן החלון נכיוון הדלת ואני את שמי

רגיל הייתי לכתוב מן הדלת לעבר החלון.

כעת אין לי דלת ואין לי חלון.

סורגים סוגרים עלי,

צל מסורג על רצפה חסרה.

מרק סרפד עם שקיעה,

שלא גדל מתוך הרגל של שנים.

הר-שלא מתקרב לעבר תאי

ונעלם כהעלם מרק הסרפד עם שקיעה.

ידידי, בקשה לי אליכם

העניקו לי כף וצלחת

משום שאסיר 56698

בלע הן את מרק הסרפד

והן את כלי האוכל

ולא הרגיש שבאו אל תוכו.

המספר

זעקת אימים

מהדהדת לבילה

ואין מקשיב ואין עונה

זעקת המוכה נשמעת

ואין מי שאת דלתו יפתח

גם היד הנדחפת

הרוצה להגיש קצת מים

חסרת אונים יאי.

צבי ג.

א אני מתכוון לנטוש את חדרי הצר

לצאת לעולם רחב המידות

אך אין לי אפילו מזוודה כל שהיא

לארוז את הכלום בראשותי.

ולו גם מזוודה יש לי

לאן יובילוני רגלי?

הרים כבדים מתיישבים על כתפי

כצוענים כהים בערב מכושף

ואני עצמי אניע לשום-מקום

כי קרונותי עומדים על יד הדרך

על יד ולא על המסילה.

המספר

הריצה שלהם, אין רוח חיים באפם

ורגליהם רצות, אצות

כאילו מישהו הפסיק את מיתתם

מומתים הם מנערים את עצי האגס

כיהא למנענעי עצים בכוח נעורים

והפרי עטוף צעיר

של גני עדן אבודים.

הריצה שלהם, רדומים הם רצים

ובעקבותיהם בא הגשם.

תריסי בתים נסגרים בגשם

הנה קשת בענן ובקשת נרתמים

בעלי עגלות המכוונים את עצמם

לדרך המלך

ברחובות העדיים

מתייפחים סוסים נשכחים.

צבי ג.

ד מספיק ישבתי אסור ודי

אכלתי תצלומי לחם. מספיק

נפו אצבעותי שעות שעמום

מספיק הלעטתי את עצמי מרורים

מספיק השתקפתי במראות זרים

מכסותם ההבל של עולם

אלם-חרש.

אלוהי אנשי השלג שלא נמסו

לא במושב לצים אני יושב,

הרף ממני!

אני הרצינות.

ה אל תשב בצל המסמר

אל תחמם את האבן

בשארית החום שבגופך,

קום ולך מהאבן הזאת

בטרם תהיה היא לך מצבת עולם.

השען עלי וזוז מכאן

יחד נצעד לעבר העשבים הרכים

לעבר השעון הזורח בפרחי הבוקר.

נלך מפה

נכנס לתוך כריכה נאה

של ספר מעשיות לילדים.

שבעה גמדים

ימזגו לנו יין זהוב בשקוע יום -

עבורך, עבורי

עבור אף-אחד מאיתנו.

ו בשבע עיניים - ושמירתך, אלוהים, היכן?

בשש כנפים ולא סוככת עלינו.

בכל חמש אצבעותיך מיד ימינך

הלום בו - לא הלמת,

בזה הנבזה.

האם מצוי אחד חזק ממני?

טעמתי את טעם ארבע המיתות המשונות

ובין טעימה לטעימה קראתי

קדוש

קדוש

קדוש.

את רתת כתפי איוב המקולפות -

על בשרי אחוש עדין

ואתה הגדול והנורא

את דרכך עושה בישימון

יחידי

ואחד,

אחד ובאין רואה.

מ. גורעוויטש

ירושלים

א כ'בין עולה רגל איצט, אַ סך עולה רגל

אני עולה לרגל עכשיו, במלואי עולה לרגל

צו דײַנע לעבעדיקע שטיינער, שטאָט.

לאבנים החיות, עיר.

אָט נעם איך דיר אַרום אַזוי ווי ס'נעמען

עכשיו אני מחבק אותך

דיך אַרום און אַרום די היגלען.

כמו שמחבקים אותך ומחבקים אותך כאן

באָלד וועל איך לײענען גאַנצע גאַסן אַוונט,

מיז אקאר לרחובות בכללותם ערב,

שטערך-שריפֿט איז מילד.

כתב-כוכבים עדין הוא.

ס'בליען קאַרשן אין דײַן שפעטן הימל

דובדבנים פורחים ברקיע המאוחר שלך

ווען כ'נעם דײך אַרום

כשאני מחבק אותך

און לײג דײך שלאָפֿן

ומשכיב אותך לישון

אויף מײַנע היילע קני.

על ברכי החשופות.

וועסטו שלאָפֿן אויף מײַנע קני

התישני על ברכי

אַן אָנגעטאָענע אין די זאַכן

לבושה בדברים

מיט אַ קרויף אויף דײַן קאָפּ,

עם כתר על ראשך,

מיט דײַן קרוין - דעם מיגדל דויד.

עם כותרך - מגדל דוד.

ב האַלטן מיר זיך ביידע שטאַרק.

שניהם אוחזים את עצמי חזק.

ווער האַלט וועמען?

מי מחזיק את מי?

ווער האַלט אונטער וועמען?

מי תומך במי?

מיין נאָמען איז קוים אַן אַדרעס,

שמי הוא בקושי כתובת,

אַ שילדל אויף אַ טיר, אויף אַ קאָנווערט.

שלט קטן על הדלת, על מעטפה.

ווען ס'קומט צו מיר אַ בריוו איז ער פֿאַרקלעפט

שמגיע אלי מכתב הוא סגור

פֿון אַלע זײַטן.

מכל צדדיו.

אָבער צו דיר דערגייען זיי אָפֿן,

אבל אליך הם מגיעים פתוחים,

אָפֿענע בריוו אין מיטן טאָג.

מכתבים פתוחים באמצע יום.

דיינע בריוו זענען די בעסטע עדות,

מכתבים הם העדות הטובה ביותר,

אַ וו ביסט דער איינציקער אַדרעס

שאת הכתובת היחידה

וואָס מען שרײַבט און מען וואַרט ניט

שכותבים ולא מחכים לשתובה.

אויף קיין ענטפֿער.

מקבלים אותו ישר במקום -

מען באַקומט אים גלייך אויף אַן אַרט - אין די געשטאַרקטע הענט

בידיים המחזקות

און אָנפֿעילטע אויגן זומער.

ועיניים רוויות קיץ.

ג

מיין נאָמע פֿלעגט דיין נאָמען אויסוויגן

אימי נוהגה לינוק את שמך

ווי מילך און האַניג.

כחלב ודבש.

מיין טאַטע האָט זיך אין סידור אויסגעבעט זיין בעט

אבי הציע מיטתו בסידור

און געלייגט צוקאָפּנס דיינע זיבן אותיות ירושלים -

והניח תחת ראשו את שבע אותיותיך ירושלים -

אין זייער זכות

בזכותם

האָבן די לייבן אויפֿגעעפֿנט

האריות פתחו

דעם שער-האריות

את שער האריות

און מיר גייען עס איצטער אַנקוקן

אנחנו הולכים עכשיו להסתכל

די הענט פֿון מאַטאָ גור,

בידיו של מוטה גור,

די ווונדער-הענט פון מאַטאָ גור.

ידי הפלא של מוטה גור.

ד

פֿאַרקיילטע בערג אַרום דיר ווי פֿאַרברידערט

ההרים המשורשרים כמו מאוחדים באחוזה

צוניפֿגעשלאַגענע פֿעלדזן מיט פֿויסטן פֿון ליכטיקן שטיין

אבנים מסודרים עם אגרוף של אבן בוהקת

ס'לויפֿן די געסלעך פֿאַרבײַ פֿאַרטומלט, פֿאַרגלידערט

הרחובות המגולמים חולפים בריצה, מבולבלים

ס'לויפֿן די געסלעך אין מיר און בלייבן ניט שטיין.

הרחובות רצים בי ולא נוצרים.

גאָרניט בלייבט שטיין אויף אַן אַרט, אויסער דיין נאָמען

דבר לא נעצר במקומו, למעט שמך

וואָס וואַקסט אינעם גאָרטן פֿון נצח, אין נצח פֿון צײַט:

הגדל בגן הנצח, בנצח הזמן;

מיט אותיות פֿון טרוקענעם זומער,

עם אותיות של קיץ יבש,

מיט אותיות פֿון גאָלדענעם זאָמען,

עם אותיות של זרע זהוב,

כ׳יבין נאָנט צו דיר, נאָנט

אני קרוב אליך, קרוב

אפֿילו ווען כ׳ווייץ פֿונדערווייט.

אפילו כשאני בוכה מרחוק.

מערכה 3

מ. גורעוויטש

אונטרווענט (בדרך)

א ״שלום זאָל זײַן אין דײַנע פּאָלאַצן - ירושלים,

״יהי שלום בארמונותיך - ירושלים,

מיר וולען דײַנע שוועלן ווידער באַלבען״...

נחיה את חוצותיך שוב״...

געמאָסטענער אָטעם. קורצוויכטיקע בענקשאַפֿטן

נשימה מדודה. גענוגים קצרי ראה

קלאַפּן צאם טאָטאָ,

מכים בקצב,

ווי דימענטן וואָלטן אין האַרצן געפֿאָלן.

כאילו נפלו יהלומים בלב.

ווינט צעכוואַליעט די קליידער,

הרוח מכה גלים בבגדים,

קאָלירן-געפֿליססטער פֿון בגדים.

שטף-צבעי בגדים.

נאָך די צינגער - די פֿאַרטריקנטע ביטערע מאַנדלען

רקת הלשונות - השקדים היבשים והמרים

שווייגן. זיי ווכן דעם טעם זיך צו באַזיסן

שוותקים. הם מחפשים את הטעם להמתיק עצמם

מיט שיריים פֿון האַניג-מגילות.

עם שאריות של מגילות-דבש.

דער קעניג טראָגט אַ מידבר אויף זײַן לײַב,

המלך לובש מדבר על גופו,

גאָלדענע דיונעס הענגען אַרונטער

דיונות זהובות תלויות

אויף זײַנע יונגע אַקסלען.

על כתפיו הצעירות.

צעספּוזשטעע פֿערד האַמערן אויס זײַנע שלייפֿן,

סוטים מבוהלים מסתתים את רכותיו,

פֿאַרטאָגן אים העט אין געפֿליסטער פֿון גאָסן,

נושאים אותו רחוק בשטף רחובות,

דאָרט וווּ דער טעלערל פֿון הימל

שם היכן שהלבנה

פֿלעגט אַ גאַנצער אין זײַנע הענט אַרונטערפֿאָלן.

נוהגה ליפול שלמה לתוך ידיו.

ב יהויכין - קורצעגינקער מלך,

יהויכין - מלך קצר ימים,

מיט דײַנע אַכצן אָפּגעפֿליקטע יאָרן

עם שמונה עשרה שנותיך הפרוקות

און קורץ געשאַרענע חלומות.

וחלומותיך הגזוזים בקצרה.

חי צום לעבן האָט געזאָגט דײַן מאַמע

חי לחיים אמרה אמך

נחושתא, חי צום לעבן, מיין קינד, און וו

נחושתא, חי לחיים, ילדי, ואתה

פֿאַרקריכסט מיר אין בוועם פֿון תּוהו,

זוחל לי לתוך החזה של תּוהו

אין בבל פֿון שרעק. אין קערן פֿון מישמאַש.

בבבל של אימה, בגרעין של מיש-מש.

דער פּרת איז נאָך געווען אַ פרט

הפרת היה רק פרט

אין די קעלערן פֿון גלות

במרתפים של גלות

אין וועלכן דער ערל האָט פֿאַרשפּארט דעם מלך.

שבו כלא הערל את המלך.

פֿון זײַנע פּאָלעס האָבן זיך אויסגעשאַטן

מדשי בגדו זולגות

די אָפּגעקליבענע, פֿאַרטריקנטע טרערן

הדמעות היבשות, המובחרות

פֿון די בנות ירושלים.

של בנות ירושלים.

ס'דֿרֿון זיך איבער די ווייטקייטן:

המרקחים קוראים אהדדי:

״שלום וועט זײַן אין דײַנע פּאָלאַצן, ירושלים״.

״שלום יהיה בארמונותיך, ירושלים״.

המספר

רצית לדעת - מדוע?

אך מישוה סתם את שפתיך

רצית לשאול - מתי?

אך הד ענה: מאוחר,

מאוחר מידי, אין צורך

הוספת לשאל - היכן?

במקום שהשלווה שחטה את עצמה

פרצת בזעקה - עבור מי?

ונדמה היה לך שמישהו לוחש:

עבור אלה שאינם שואלים, אינם מדברים

ושותיקתם כבדה מאד

צב ג.

עד שיבואו ימים שאין בהם חפץ

תן לי שמיים כחולים

ושדות עולים בירוק

תן לי אשה הופכת עולם

וילדים בוראי חלומות

ואני בעקבותיהם קאבע יתדות אהלי

פתוחים לרוחות רקיעים

קיץ וחורף

קיץ וחורף.